

Agenda

- 07-09-09 Ledencontactvergadering bij Landal Green Parcs De Witte Bergen IJhorst met lezing Planten Reestdal door Jacob van der Weele. (Landschap Overijssel). 20.00 uur
- 05-10-09 Ledencontactvergadering bij Landal Green Parcs De Witte Bergen IJhorst met presentatie Bob Boer (Gemeente Staphorst)
- 17-10-09 Paddestoelenexcursie door J van Marle en B de Vries. 14 uur bij de inforuimte SBB.
- 22-10-09 Coördinatorenoverleg inforuimte SBB. 20.00 uur.
- 02-11-09 Ledencontactvergadering bij Landal Green Parcs De Witte Bergen IJhorst. Jaarlijkse infoavond SBB. 20.00 uur

JEUGDAGENDA

- 29-08-2009 Wateronderzoek Zwartewaterklooster. Verzamelen bij het reeënspeer aan de Zwartewaterkloosterweg. 14 uur.
- 12-09-2009 Heidezuivering. Plaats wordt nog bekend gemaakt.
- 10-10-2009 Busreis naar de Weerribben. Vertrek van het marktterrein in Staphorst om 8.30 uur.
- 14-11-2009 Voedertafel maken. Aanvang 14 uur inforuimte SBB aan de Vijverweg.

2010

- 16-01-2010 Natuurfilm met quiz of knutselactiviteit. Aanvang 14uur inforuimte SBB aan de Vijverweg. Uitreiking nieuwe programma.

PLANTENWERKGROEP PROGRAMMA 2009

Ieder lid van de vereniging is van harte welkom om te ondervinden wat het inventariseren van planten inhoudt. Ook als u meer van planten wilt weten, bent u van harte welkom. We kijken niet alleen naar planten maar ook naar andere leuke dingen. Het is heerlijk om een morgen of dag in de natuur te zijn. Voor de excursie op 2 juli naar Twente moet u zich wel aanmelden i.v.m. het vervoer.

11 juni	9.30 uur	Lichtmis, Bisschopsschans.
Samenkomst carpoolplaats Lichtmis
18 juni	9.30 uur	Koolhaar, boswachterij Staphorst. (vakantie JP)
25 juni	9.30 uur	Havelte, parkeerplaats t.o.v. Johannes Postkazerne.
(vakantie JP)
2 juli	9.00 uur	parkeerplaats bij Jan Paasman.
Dagexcursie naar Twente (Mosbeek en Lemselermaten.
Brood en drinken s.v.p. zelf meenemen
9 juli	9.30 uur	parkeerplaats Intratuin op de Werkhorst

Op 18 juni en 25 juni worden er geen streeplijsten ingevuld, maar kijken we voor ons plezier rond.

Wijzigingen voorbehouden!

Voor de internetbezitters: zie ook de website van de vereniging: www.natuurbeschermingsvereniging.nl.

Contactpersoon:

Jan Paasman

Iepenlaan 7

7707 BB Balkbrug

tel.: 0523 – 65 73 71

e-mail: plantenwerkgroep@natuurbeschermingsvereniging.nl.

Zaterdag 18 februari was de inforuimte van SBB tot de laatste plek bezet of zoals Gerard Berendsen, journalist van de Stentor vorig jaar schreef, een blokhut vol kinderen.

We begonnen deze middag met het uitreiken van de prijzen voor de wedstrijd; Wie vindt de dikste boom in de gemeente Staphorst.

Zoals jullie in de vorige Scharrelaar al hebben kunnen lezen waren Henri en Niklas Schra de grote winnaars, gevolgd door Klaas Visscher. Ze kregen alle drie een boekje over bomen.

Hierna gaven we het woord aan onze gast van deze middag, imker Wiecher Troost uit Balkbrug.

Hij vertelde ons aan de hand van dia's en meegebrachte materialen over het leven en werken van de bijen.

Een bijenvolk bestaat uit één Koningin en een honderdtal darren (mannelijk) en duizenden werkbijen. In het drachtseizoen wel 50 à 60 duizend per volk. In het voorjaar start een volk met één Koningin en 10 à 15 duizend werkbijen. Belangrijk is dan dat er stuifmeel gehaald kan worden, samen met nectar is dat voer voor de jonge bijen. Zodra er voedsel binnenkomt begint de Koningin met het leggen van de eitjes. Dat kan wel oplopen van 1.500 tot 2.000 eitjes per dag. Een werkbij is na 6 à 7 weken, dag en nacht werken, totaal versleten en blijft in de natuur achter. Een winterbij leeft wel 6 maanden en een Koningin kan 4 à 5 jaar mee.

Een dar, geboren uit een onbevruucht eitje, is alleen maar nuttig bij het bevruchten van de Koningin, wat hij overigens met de dood moet bekopen. De overige darren worden na het seizoen de kasten uitgewerkt en verhongeren. Ze worden normaal gevoed door de werkbijen.

Wiecher liet ons zien hoe je de ramen met raat in een honingslinger zet en zo door centrifugale kracht de honing eruit slingert. Aan het eind van het seizoen moet je dan wel 14 kilo suikerwater teruggeven voor het overwinteren.

Wij als leiding vonden het erg interessant, maar gezien de vele vragen en opmerkingen de kinderen ook. Laten we hopen dat er onder hen een paar imkers zitten. Ik heb eens ergens gelezen dat er zonder bijen geen leven op aarde zou zijn.

Wiecher had voor iedereen een kaarsenstandaard uit een berkenstammetje gemaakt. De kinderen kregen een velletje gekleurde was en een lont en maakten hun eigen kaarsje.

Zo kwam er een eind aan een interessante, leerzame, gezellige middag.

Zaterdag 21 maart hielpen we weer bij de jaarlijkse voorjaars schoonmaak in Boswachterij Staphorst, welke georganiseerd is door Staatsbosbeheer.

Het was een stralende dag en vol goede moed ging men op pad. Alhoewel er minder vuil opgehaald is dan vorig is het toch nodig om ieder jaar de boswachterij weer schoon te maken.

De dag is prima verlopen en ook dit jaar waren er na afloop voor iedereen lekkere broodjes met drinken, verzorgd door Jaap Padding.

Zaterdagmorgen 11 april is weer begonnen met de jaarlijkse nestkastcontrole welke duurt tot ongeveer 6 juni.

Op zaterdag 13 juni neemt Jan van Marle ons mee op plantenexcursie in de Haardennen te Balkbrug. We vertrekken om 13.00 uur per fiets vanaf het marktplein in Staphorst. Kinderen uit IJhorst kunnen bij de stenen duiker zo aansluiten, want we fietsen over de v. Wijngaardenstraat, Hoofdweg richting Balkbrug.

De leiding wenst jullie allemaal een goede zomer toe.

Annie

OVERZICHT VAN TERUGGEMELDE GERINGDE VOGELS UIT DE REGIO

ZWARTE MEES nr. AG.45.310, geringd als pull op 27-05-2003 in bosw. Staphorst, nestk. 004-0077a, fam. Douma.

op 12-05-2008 broed. vrouw in nestkast 002-0085, Carl Bisschop, boswachterij Staphorst. Afstand 1 km.

ZWARTE MEES nr. AL 71.104, geringd op 20-05-2006 in nk. 012-0427, Klaas Hoeve, bosw. Staphorst, RAS Object 8 pulli.

op 05-05-2008 man bij broedsel in nk. 004-0754, fam. Douma, bosw. Staphorst. Afstand 2 km.

ZWARTE MEES nr. AL 73.820, geringd op 12-05-2007 in bosw. Staphorst, nk. 117-1230, Timmer als pull.

op 05-05-2008 vrouw broedend in nk. 012-0425, Klaas Hoeve, bosw. Staphorst. Afstand 1 km. RAS obj. Jac. Mussche.

BOOMKLEVER nr. V.352.336, op 19-05-2007 als pull geringd in bosw. Staphorst, nk 011-0353.

op 17-05-2008 broed. vrouw in nk. 023-1512 Jacob Mussche. RAS object. Afstand 2 km.

BOOMKLEVER nr. 011-0365, op 19-05-2007 als pull vrouw geringd in nk. 011-0353(Henk Dunnink).

op 23-05-2008 broed. vrouw gecontroleerd door ringer Mussche in kast 023-1446, Jacob M. RAS object. Afstand 2 km.

BOOMKLEVER nr. V.352.770, geringd op 11 mei 2007 in bosw. Staphorst in nk. 019-0721 B. Witte als pull, RAS Object J.Mussche.

op 27-05-2008 bosw. Staphorst broed, vrouw in nk. 011-0315, Jan Hoeve. Afstand 4 km. Gecontroleerd door ringer. RAS object, J. Mussche.

BOOMKLEVER nr. V.352.749, geringd op 11-05-07 als pull bosw. Staphorst, nk. 019-0704, B. Witte.

op 24-05-08 broed in nk. 004-0779, fam. Douma, bosw. Staphorst. Gecontroleerd door ringer. RAS obj. J. Mussche. Afstand 0 km.

BOOMKLEVER nr. V.352.762, geringd op 11 mei 2007 als vrouw met broedsel in nk. 019.0718, B. Witte, bosw. Staphorst. RAS-object R.64, Mussche.

op 29-05-2008 bosw Staphorst, nr. 019-0706, B. Witte, broedsel gecontroleerd door ringer J. Mussche. RAS object. Afstand 0 km.

BOOMKLEVER nr. V.352.755, geringd als pull in nk. 019-0718, B. Witte, bosw. Staphorst, RAS object. R.64, J. Mussche.

op 31-05-2008 gecontroleerd door ringer in nk. 021-1147, Klaas Koobs, bosw. Staphorst, broed. vrouw. RAS object. Afstand 4 km.

KERKUIL nr. 5.437.963, geringd als pull in bosw. Staphorst, nk. Fam. Scheper, Burg. v. Wijngaardenstraat 58c, IJhorst op 01-07-08.

op 24-10-2008 dood gevonden, vers, gepakt door een onbekende roofvogel te Oudega, Friesland. Melder J.A. de Vries Sneek. Afstand 64 km.

KERKUIL nr. 5.389.372, geringd als pull op 05-07-06 in nk. E. de Lange, Schrapveen.

op 06-07-08 verkeersslachtoffer op A 32 te Ter Itzard, Friesland. Afstand 47 km.

- ZWARTE MEES** nr. AH.81.720, geringd op 14-05-2005 in nk. 018-0675d, Bult/Talen als pull, bosw. Staphorst. op 21-05-2008 broed. In nk. 015-0283, Henk Huls, bosw. Staphorst, Ras project R65 J. Mussche. Afstand 0 km.
- ZWARTE MEES** nr. AL 71.229, geringd op 24-05-2006, bosw. Staphorst in nk. 005-817, J. Vos als pull. op 13-05-2008 broed. in nk. 004-0757, bosw. Staphorst, man, Ras-project R65 Jac. Mussche- Fam. Douma. Afstand 2 km.
- ZWARTE MEES** nr. AL.71.232, geringd op 24-05-06 als pull, bosw. Staphorst, nk 005-0817, Jan Vos. R.65 J. Mussche. op 14-05-08 in nk. 021-1176 Klaas Koobs, bosw. Staphorst, man broed. Afstand 0 km.
- ZWARTE MEES** nr. AL 73.826, geringd op 12-05-2007 als pull. R65 J. Mussche, bosw. Staphorst. op 10-05-2008 in nk. 012-0411, R65, bosw. Staphorst, 2kj vrouw met broed. Afstand 1 km.
- ZWARTE MEES** nr. AL 76.690, geringd op 14-05-07 als pull bosw. Staphorst, nk. 007-0193 Thijs Tuin. op 26-05-08 in nk. 015-0279, Henk Huls, bosw. Staphorst, RAS R65. J. Mussche. Afstand 2 km.
- ZWARTE MEES** nr. AN 65.014, nk. 022-0980 Witte/Timmer, bosw. Staphorst, geringd op 18-06-2007 pull. op 21-05-2008 broed. vrouw in nk. 015-0283. RAS R65, bosw. Staphorst. Afstand 0 km.
- BOOMKLEVER** nr. V.353640, geringd op 15-05-2007 als pull bosw. Staphorst, nk. 001-0004 Jan Tromp. op 17-05-2008 broed. vrouw in nk. 019-0721, Berend Witte, bosw. Staphorst. Afstand 1 km. R.64 J. Mussche.
- KERKUIL** nr. 5.408.385, geringd op 28-06-08 als pull in kast J. Scholten. Wilhelminoord, Willemsweg 69. op 12-10-08 verkeersslachtoffer te Emmeloord, t.h.v. hm-paal 104.1. Afstand 78 km.
- KERKUIL** nr. 5.435.710, geringd op 05-07-2008 als pull te Baak, Gld. door RAS 40 F. Stam, Angerlo. op 31-10-2008 verkeersslachtoffer te Zuidwolde, Meppelerweg, ref. mevr. D. Brouwer-v.d. Westeringh. Afstand 69 km.
- KERKUIL** nr. 5.437.913, geringd op 13-06-08 pull in kast 019, J. Bouwman, Hamingen 6. op 10-11-2008 verkeersslachtoffer te Westerstede, Dld. Germany. Afstand 135 km. Melder: Heinze Hache.

- KERKUIL** nr. 5.437.935, geringd op 19-06-08 als pull in kast 287, J. Stolte, B.H. Spijkerweg 30 Punthorst. op 03-11-2008 tegen gebouw gevlo- gen te Hoogeveen. Melder: Jeanine van de Belt. Afstand 30 km.
- KERKUIL** nr. 235, Harke, Postweg, Rouveen als pull op 13-.07-2008. op 30-10-2008 verkeersslachtoffer te Smallingerland, Friesl. Afstand 54 km. Meldster Ilse Gosliga.
- KERKUIL** nr. 5.438.110, geringd op 30-06-2008 te Wapserveen, kast A. de Boer v/h Hofman, pull, op 14-10-2008verkeersslachtoffer Meppel-Havelte, Pijlerbrug. Afstand 11 km. Melder Erwin.
- KERKUIL** nr. 5.438.162, geringd op 03-07-2008 te Zuidwolde, Nieuwedijk 20, D. van Dorp, pull. op 12-10-2008 verkeersslachtoffer te Holsloot Dr. Afstand 26 km.
- KERKUIL** nr. 5.438.114, geringd op 30-06-2008 te Wapserveen. Midden Kast G. Kuiper als pull. op 26-09-2008 verkeersslachtoffer A6 bij Emmeloord. Afstand 34 km.
- KERKUIL** nr. 5.438.177, geringd op 04-07-08 pull te Uffelte, Hertenswei. op 25-10-2008 verkeersslachtoffer te Emmen. Melder Kees van Kleef. Afstand 40 km.
- KERKUIL** nr. 5.438.273, geringd op 24-07-2008 als pull kast W. Pool, Berghuizen 10, Ruinerwold. op 10-11-2008 verkeersslachtoffer te Willemstad, Zuid Holl. Melder Ronald in 't Veld Staatsbosbeheer. Afstand 173 km.
- KERKUIL** nr. 5.408.320, geringd op 03 juni 2008 pull (6p) kast H.J.G. Veldman, Zuidwolde op 14-09-2008 verkeersslachtoffer te Assen. Afstand 35 km.
- KERKUIL** nr. 5.408.386, geringd 28-06-2008 pull (4p) kast Hardveld, Strengdijk 40, Erm. op 11-09-2008 verkeersslachtoffer te Klazinaveen. Melder H. Poelman. Afstand 11 km.
- KERKUIL** nr. 5.437.952, geringd op 21-06-2008 als pull (4p) kast 060 J. Groen,O.R.W. 461, Rouveen. op 12-11-2008 dood, verhongerd of verzwakt te Dronten. Meldster J.E. Liese-Smit. Afstand 35 km.

- KERKUIL** nr. 5.437.964, geringd op 01-07-2008 pull (3) kast 142 J. van Boven, Zwarte Veenweg 4 Staphorst op 25-09-08 verkeersslachtoffer te Nieuwleusen. Melder S. Klein-Lugtenbelt. Afstand 8 km.
- KERKUIL** nr. 5.437.957, geringd op 01-07-2008 pull(3) kast 208 vh J.M. Schiphorst, IJhorst. op 16-11-2008 verward in doornen e.d. te Hellendoorn, Piksenweg, Ov. Afstand 31 km. Melder A. Meenink uit Neede.
- KERKUIL** nr. 5.437.972, geringd op 05-07-2008 te Staphorst, kast 139, H. v.d. Horst, Baldermaatweg 1. op 04-11-2008 verkeersslachtoffer te Zuidwolde. Afstand 14 km.
- KERKUIL** nr. 5.351.974, geringd pul Drogsteropslagen op 30 juli 2003 in nkast. op 22 aug.2008 aangetroffen, levend in nestkast te Doezum Gron. Afstand 62 km.
- KERKUIL** nr. 5.438.185, geringd als pull te Ruinerwold, kast Dunning op 07-07-2008 op 03-12-2008 verkeersslachtoffer te Poortugaal, Z.H. Afstand 159 km. Melder Godijn.
- KERKUIL** nr. 5.400.407, als pull kast Zantinge, Groot oever, Balkbrug op 6 juni 2007. op 28-11-2008 verkeersslachtoffer op de Waldwei te Nijega, Friesl. Melder P. Das, Hardegarijp. Afstand 59 km.
- RANSUIL** nr. 5.324467, geringd als pull op 09 mei 1998 te Liessel, Liessebos, N.Brabant door Ringer J. v.d. Spek uit Someren-Heide. op 05 jan.1999 verkeersslachtoffer Zuiderzeestraatweg, Oldebroek. Melder Joh. Hagens. Afstand 115 km.
- HAVIK** nr. 7006710, geringd als pull (3) te Klencke bij Oosterhesselen op 24 mei 2004 door ringer A. Dekker uit Groningen. op 04-02-2005 levend gevangen en weer los te Rouveen, Scholenland. Referenties Harm Krale.
- BOOMVALK** nr. 3.568618, als pull geringd te Maasbree LB door ringer J.M. Gijsberts, America, LB op 08-08-2000. op 04 mei 2002 draadslachtoffer te De Wijk, De Lokkerij, Koopman. Afstand 145 km.(werd gemeld als Sperwer vrouw).

KRUISBEK nr. H.278016, geringd op 01 aug.2002 als man na 1kj te DWINGELERVELD door ringer K.A, van Eerde te Dwingeloo.

op 29 maart 2003 gevonden in braakbal van Ransuil door Harry en Jaap in De Witte Bergen te IJhorst. Afstand 21 km.

SIJS nr. STAVANGER H. 672869, geringd op 08-04-1997 als man na 1e kj.te Fintlandsmoen, Sirdal, West-Agder, Noorwegen.

op 14 febr.1998 gecontroleerd door ringer H. van Wijk te IJhorst, Heerenweg 39 als man vastgesteld na 1e kjaar. Afstand 667 km.

ROOBBORST nr. STAVANGER 2E 41743, geringd als 1kj op 29.sept.2001 te Oyesttranda, Kvinesdal. West Agder, Noorwegen

op 16 okt.2001 raamslachtoffer te Zwolle. Melder A. Kreeft. Astand 643 km.

TORENVALK nr. 3.665.846, geringd op 30-05-08 pull, kast 22, melkbus Conrad, Klaas Harink.

op 24-01-2009 levend gecontroleerd als 2e kj vrouw, Duinweg, Blokzijl, RAS J. van Dijk, Zwolle. Afstand 13 km.

SPERWER nr. 3.671.209, geringde vrouw, pull op 25-06-2008 te Zuid-Ginkel Gld. Ringer A. v.d. Burg, Bennekom.

op 17-08-2008 te Ruinerwold raamslachtoffer, fam. Guichelaar, De Larijweg 27, Cor Boxem. Afstand 85 km.

KERKUIL nr. 5.385.367, als pull in kast Sluyp, te Koekange, Oshaarseweg 35 op 06-07-2004.

op 13 jan. 2009 dood gevonden. Norg, korter dan 1 week. Afstand 41 km. Melder A. Veenstra, Westerveld.

KERKUIL nr. .5.400.242, als pull in kast 096, Hulsbergen, IJhorst op 29-08-2007.

op 26-01-2009, dood, raamslachtoffer te Balkbrug. Melder Henry Timmer. Afstand 10 km.

KERKUIL nr. 5.403.640, op 10-08-2007 als pull kast van Zanten, Nolde, Zuidwolde

op 05-02-2009 Ermerveen, Dr. verkeersslachtoffer. Melder H. Renting. Afstand 31 km.

KERKUIL nr. 5.403.709, op 07-06-2007 als pull Kerkdijk 7c, Assen.

op 01-12-2008 verkeersslachtoffer Staphorsterveld, Zuideindiger Vaartweg. Melder J.C. Bredenbeek. Afstand 25 km.

KERKUIL nr. 5.408.151, op 11-09-2007 in kast 281, J.H. Mol, De Meele, Nieuwleusen, pull.

op 21-11-2007 dood gevonden Ruitenveen 23 (Daniel de Jong) verkeersslachtoffer.

KERKUIL nr. 5 408 352, op 14-06-2008 Ruinen, Hoekstraat als pull.

op 02-02-2009 verkeersslachtoffer te Ruinen. Melder J. van Dijk. Afstand 3 km.

KERKUIL nr. 5.437, als pull op 05-07-2008 in kast 139, H. v.d. Horst, Baldermaatweg 1, Staphorst.

op 15-01-2009 dood gevonden te Garmerwolde, Gron. Korter dan 1 week. Melder A.K. Wietsma. Afstand 71 km.

KERKUIL nr. 5.438.214, geringd op 08-07-08 als pull, kast J.C. Hendriks, Broekhuizen, Koekange.

op 16-01-2009 A 28 t.h.v. Oud Veeningen. Afstand 4 km. Melder Frank Majoor.

KERKUIL nr. 5.438, geringd als pull op 15-07-2008 te Ansen, kast J. Drog, Gierenplas.

op 07-02-2009 N411 ter hoogte hm-paal 1.6, Prov. Utrecht. Afstand 115 km.

OOIEVAAR nr. 2441, geringd als pull, nestpaal Meppel, Werkhorst op 10-06-1997.

op 15-05-2008 ringnummer afgelezen door ringster mevr. Enters, Emmen. Afstand 14 km.

ZWARTE OOIEVAAR nr. 9217, De Wijk, De Lokkerij na 2e kj. op 12-08-2008.

op 01-09-2008 nr. afgelezen te Raalte, 33 km en op 08-02-2009 nr. afgelezen te Nieppe, Noord Frankrijk door niet-ringer. Weer los. Afstand 322 km.

KOOLMEES nr. V.401.181, geringd op 14-05-2008 als pull n kast 60, Vossenburcht IJhorst.

op 30-01-2009 raamslachtoffer Heerenweg 50, Herman Wolting, IJhorst.

KOOLMEES nr. 273 685 geringd op 18-05-2006 als broedend wijfje 2e kjaars in nk. 011-0396, bosw. Staphorst (Henk Dunnink).

op 15-12-2008 raamslachtoffer 't Schotsweg 21, H W Strijker.

- KOOLMEES** nr. V.403.029, geringd op 14-05-2008 als pull in nk. 0190745, bosw. Staphorst. op 20-06-2008 gevonden in braakbal van Sperwer vak 03, bosw. Staphorst.
- KOOLMEES** nr. AL.74.900, geringd op 17-05-2007 als nestjong in nk. 011-0309, bosw. Staphorst (Jan Hoeve). op 14-03-2009 levend gecontroleerd als vrouw na 2kj. in nk. 023-145, boswachterij Staphorst (Jacob).
- PIMPELMEES** nr. AN 65.460, geringd als nestjong in nk. 029-0046, Vossenburcht, IJhorst op 14-05-08. op 04 maart 2009 dood gevonden te Punthorst. Afstand 4 km. Melder L. Esselbrugge.
- KOOLMEES** nr. V.402.249, geringd op 23-05-2008 te IJhorst, lekmulder, nk. 069-0049 als nestjong. op 16 maart 2009 dood. Gevonden. Afstand 2 km. Melder Meijer. Verhongerd of verzwakt.
- SPERWER** nr. 1.396.548, geringd op 22-06--2004 als man bij 5 levende jongen, bosw. Staphorst, vak 35, Harry van Wijk. op 18-02-2009 draadslachtoffer te Balinge, Heirweq 30, 9437 TB. Afstand 29 km. Melder A. van Pinxteren.
- STEENUIL** nr. 3.621.911, geringd op 05-06-2004 als nestjong te Lheebroek uit nest van 5 jongen. op 18-02-2009 levend in nk. RA 14, Fred v. Vemden te Ruinen, Armstr. 27. Afstand 11 km. RAS R71 J. Mussche.
- STEENUIL** nr. 3.621.909, op 05-06-2004 te DWINGELQO als netjong door K. Vogt, Roden. op 24-02-2009 Westeinde 7, Fred v. Vemden, levend in nk. Afstand 3 km. Melder R71 RAS project Steenuil J. Mussche,
- STEENUIL** nr. 3.621.919, geringd op 26-06-2004 als nestjong te Ansen door K. Vogt. op 24-02-2009 levend in nk. Wittelte, Noordsweje 12, Fred van Vemden .Afstand 6 km. Melder R71 RAS project Steenuil J. Mussche.
- STEENUIL** nr. 3.635060, geringd op 09-06-2005 te Nieuwleusen, Kast 171, E. ten Kate, Westerveen nr. 40. op 15 jan. 2009 dood, Ruitenveen, Nieuwleusen, binnengevlogen. Afstand 3 km. Melder Rypkema.

- SPERWER** nr. 3.670103, geringd op 17-06-2008 als nestjong te Dedemsvaart, Rheezerend. op 24-02-2009 dood gevonden te Lelystad door Janny Drees. Afstand 72 km.
- KERKUIL** nr. 5.383.100, geringd op 15-06-2004 als nestjong in kast 43, J. Bouwmeester, O.R.Weg nr. 691, Rouveen. op 15-03-2009 verkeersslachtoffer op weg Vaassen/Epe Gld. Afstand 38 km. Melder Rene W.J. Jager.
- KERKUIL** nr. 5.385.402, geringd op 13-07-2004 pull nk. Kasten-Valkeeneer, Ootmansdijk, Uffelte. op 16-03-2009 te Ruinen in boerderij A. Smit ziek of verzwakt aangetroffen, wordt verpleegd. Afstand 8 km. Melder A. Smit.
- KERKUIL** nr. 5.391.908, op 15-08-2006 als pull geringd te Oudemirdum, Fr. door ringer W. Louwsrna uit Elahuizen. op 14-01-2009 verkeersslachtoffer gevonden en gemeld door Diny Geerds, Nieuwleusen. Gevonden op N.762,. Sint Jansklooster. Afstand 35 km.
- KERKUIL** nr. 5.400.222, geringd als nestjong te IJhorst, kast 86, J. Roorda. op 20-06-2007. op 11 februari 2009 dood gevonden te Punthorst. Afstand 7 km.
- KERKUIL** nr. 5.400.447, geringd op 07-05-2007 in kast Van Lubek, Rheebruggen, als nestjong. op 10-01-2009 verhongerd, verzwakt te Uffelte. Melder Erwig. Afstand 2 km.
- KERKUIL** nr. 5.403.698, geringd op 05-06-2007 te De Stapel, kast J.Snijder als nestjong. op 20-01-2009 dood gevonden te Ruinen. Afstand 11 km.
- KERKUIL** nr. 5.403.699, geringd op 05-06-2007 in kast 250 te Koekange als nestjong. op 13-02-2009 verkeersongeval te Rogat, Dr. Afstand 6 km.
- KERKUIL** nr. 5.403.737, geringd op 18-06-2007 als pull kast van Nieuwkerken, Vledders 4, Ruinen. op 19-02-2009 dood gevonden (verhongerd of verzwakt) te Ansen. Melder Erwin. Afstand 1 km.
- KERKUIL** nr. 5.408.166, geringd op 11-09-2007 als pull kast 70 van Pijkeren, Rechterensweg 11, Staphorst op 20-02-2009 verkeersslachtoffer, Conradsweg, Rouveen. Ref. Klaas Harink.

- KERKUIL** nr. 5.408.323, geringd op 03-06-2008 als pull kast Veldman, Zuidwolde, route 10a. op 14-03-2009 verkeersslachtoffer A6, Lelystad. Melder R. Ten Harsen. Afstand 61 km.
- KERKUIL** nr. 5.408.397, geringd op 30-06-2008 kast mevr. Ensink, Oude Stroomweg 1 te Uffelte als pull op 07-02-2009 verkeersslachtoffer te Bredene, West Vlaanderen, België. Afstand 285 km. Melder Camiel.
- KERKUIL** nr. 5.437.937, geringd op 19-06-2008 als pull kast 287, Fam. Broek, Spijkersweg 30, Punthorst, ref. A. Lassche op 15-02-2009 te Assen, Zeijerveen verhongerd of verzwakt. Afstand 48 km. Melder S. Bakker-Weenink.
- KERKUIL** nr. 5.438.163, geringd op 03-07-2008 kast van Dorp, Meeuwweg 20, Zuidwolde als pull, op 01-02-2009 dood in hertenkamp te Staphorst. Meldster mevr. Waanders.
- KERKUIL** nr. 5.438.182, geringd op 07-07-2008 pull Kast Santing en Meyling, Wolddijk 10, Ruinerwold. op 24-12-2008 verkeersslachtoffer op Rijksweg A32, Wolvega. Melder J.A. de Vries, Sneek. Afstand 23 km.
- KERKUIL** nr. 5.438.211, geringd op 08-07-2008 als pull kast S.J.W. Bout, Prinsesseweg 8, Koekange. op 02-03-2009 treinslachtoffer Koekange. Afstand 0 km. Melder A. Schuring.
- KERKUIL** nr. 5.438.225, geringd op 15-07-2008 als pull kast Lugtrneyer, Egginkweg 2 te Uffelte. op 19-02-2009 verkeersslachtoffer te Roodeschool, Gron. Afstand 51 km. Melder Fjannenga.
- KERKUIL** nr. 5.438.242, geringd op 15-07-2008 als pull Kast J. Drog, Gierenplas 4, Ansen. op 09-02-2009 verkeersslachtoffer te Bunnink (Utrecht). Melder K. Pater. Afstand 114 km.
- BUIZERD** nr. 6.147.665, geringd op 13-06-2007 als pull te Rouveen, Kruimte, westzijde Scholenweg, ref. Klaas Harink. op 21-02-2009 verhongerd of verzwakt te Lichtmis nabij Rijksweg A.28. Afstand 4 km. Melder J.A. de Vries, Sneek.
- BUIZERD** nr. 6.147.674, geringd op 26-09-2008 1e kjaars, Dekkersweg A28 (ref. H. Krale). op 09-03-2009 dood gevonden op weg Meppel/Staphorst. Afstand 4 km. Melder E. J. Groenink.

KOOLMEES nr. V.403.137, geringd op 16-05-08 pull (8p) nk.1553, route 13, bosw. Staphorst.

BOSUIL nr. 6.147.669, geringd 19-04-2008 pull (5p) nk. 012-0416a, bosw. Staphorst (Jacob).

TORENVALK Nr.3.665.808, geringd op 29-05-2008 als pull in TVkast 280, Staphorst.

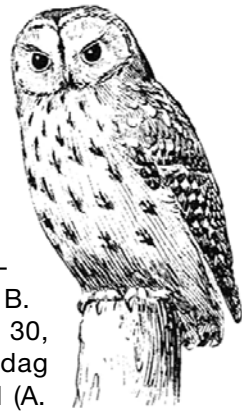
KERKUIL nr. 5.438.224, geringd 15-07-2008 nestong kast R. Luqtmeyer, Egginkstr. 25 te Uffelte,

op 16-03-2009 dood in nk.40, Oud-Avereest. Theo Overmars/van Buren.

op 15-10-2008 raamslachtoffer bij Blancke, B. van Wijngaardenstraat 30, IJhorst. De volgende dag weer in vrijheid gesteld (A. van Wijk).

op 18-12-2008 raamslachtoffer te Dickninge, De Wijk, rnevr. Slingerland.

op 13-01-2009 Rijksweg 10 Havelte-Uffelte (L.J. Lensen), binnengevlogen in boerderij en aldaar dood gevonden.

*Tot zover deze 'vlucht'. Let op de pootjes.
Ringwerkgroep Go8 Blauw*

9E OVERIJSSELSE VOGELAARSDAG IN ZWARTSLUIS

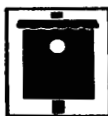
Op zaterdag 21 november 2009 zal de jaarlijkse Overijsselse Vogelaarsdag in hotel Zwartewater in Zwartsluis worden gehouden. Dit evenement wordt ieder jaar georganiseerd door één van de tien Overijsselse vogelwerkgroepen. Dit jaar is het de beurt aan de Natuurbeschermingsvereniging IJhorst-Staphorst e.o. Een prima gelegenheid om onze vereniging te presenteren aan de deelnemers van deze dag! Op de Overijsselse Vogelaarsdag worden een aantal interessante lezingen gehouden over onderzoek naar vogels in Overijssel. Tijdens de lunchpauze is er gelegenheid voor een veldexcursie. De veldexcursies vinden dit jaar plaats in de Olde Maten, Veldiger Buitenlanden en de Barsbeker binnenvlinder. De Overijsselse Vogelaarsdag is tevens het moment dat een nieuwe uitgave van Vogels in Overijssel wordt gepresenteerd. Vogels in Overijssel bevat een aantal artikelen over vogelonderzoek in Overijssel. Dit jaar zal de 8e editie van Vogels in Overijssel verschijnen. Vogels in Overijssel is een vervolg op het in 1984 verschenen gelijknamige boek "Vogels in Overijssel". Noteert u alvast de 21 november in uw agenda!

Arnold Lassche

NESTKASTONDERZOEK 2008

Vossenburcht, route 29

Totaal nestkasten: 72

controleur: Harry van Wijk en

Jaap Padding

Aantal bewoond: 65

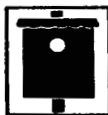
Aantal onbewoond: 7

Vogelsoort	totaal aantal legsels(1+2)	aantalaantal succesv. legsels:	1e legsels:
Koolmees	38	30	32
Pimpelmees	17	15	17
Bonte Vl.vanger	9	9	9
Boomklever	1	1	1
Totaal	65	55	59

NESTKASTONDERZOEK 2008

Bomertswijk, route 133

Totaal nestkasten: 36

controleur: Harry van Wijk en

Jaap Padding

Aantal bewoond: 33

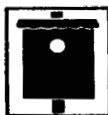
Aantal onbewoond: 3

Vogelsoort	totaal aantal legsels(1+2)	aantalaantal succesv. legsels:	1e legsels:
Koolmees	20	16	17
Pimpelmees	7	7	7
Bonte Vl.vanger	2	2	2
Glanskop	1	1	1
Boomklever	3	2	3
Totaal	33	28	30

NESTKASTONDERZOEK 2008

Voorwijk, route 68

Totaal nestkasten: 16

controleur: J. Bisschop

Aantal bewoond: 11

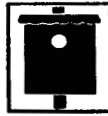
Aantal onbewoond: 5

Vogelsoort	totaal aantal legsels(1+2)	aantalaantal succesv. legsels:	1e legsels:
Koolmees	7	6	7
Pimpelmees	3	2	3
Bonte Vl.vanger	1	1	1
Totaal	11	9	11

NESTKASTONDERZOEK 2008

Dickninge Buiten, route 31

Totaal nestkasten: 49

controleur: J. Bisschop

Aantal bewoond: 35

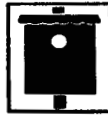
Aantal onbewoond: 14

Vogelsoort	totaal aantal legsels(1+2)	aantalaantal succesv. legsels:	1e legsels:
Koolmees	10	7	10
Pimpelmees	12	10	12
Bonte Vl.vanger	11	10	11
Winterkoning	1	1	1
Boomklever	1	1	1
Totaal	35	29	34

NESTKASTONDERZOEK 2008

Havixhorst, route 69

Totaal nestkasten: 17

controleur: J. Bisschop

Aantal bewoond: 14

Aantal onbewoond: 3

Vogelsoort	totaal aantal legsels(1+2)	aantalaantal succesv. legsels:	1e legsels:
Koolmees	7	5	7
Pimpelmees	2	2	2
Bonte Vl.vanger	3	2	3
Winterkoning	2	0	2
Totaal	14	9	14

NESTKASTONDERZOEK 2008

Braamskamp, route 74

Totaal nestkasten: 20

controleur: J. Bisschop

Aantal bewoond: 17

Aantal onbewoond: 3

Vogelsoort	totaal aantal legsels(1+2)	aantalaantal succesv. legsels:	1e legsels:
Koolmees	7	6	7
Pimpelmees	5	4	5
Bonte Vl.vanger	5	5	5
Totaal	17	15	17

WERKGROEP ROOFVOGELS EN UILEN

RESULTATEN 2008 EN EEN TERUGBLIK OP DE AFGELOPEN JAREN (vervolg)

In de vorige Scharrelaar zijn de broedresultaten van Kerkuil, Steenuil en Torenvalk in 2008 besproken en werd teruggeblikt op de afgelopen 20 jaar onderzoek naar deze soorten.

In dit tweede deel van het verslag berichten we over de broedresultaten van de Buizerd, Havik, en Sperwer in de afgelopen jaren. Het beeld van deze soorten is veel minder compleet dan bij de eerstgenoemde soorten. Bij Kerkuil, Steenuil en Torenvalk worden de opgehangen kasten gecontroleerd. Bij Buizerd, Havik, en Sperwer moet veel tijd worden geïnvesteerd om ieder jaar de nesten op te sporen. Daarvoor ontbreekt het aan tijd en voldoende mensen. Hopelijk komt daar in de nabije toekomst verandering in.

Buizerd

De Buizerd doet het goed, niet alleen in ons onderzoeksgebied maar in praktisch heel Nederland. In het verleden broedde deze soort voornamelijk in de boswachterij Staphorst. Inmiddels treffen we deze soort door ons hele onderzoeksgebied aan (zie figuur 1). Vaak vinden we het nest gewoon in een boom langs de weg.

In 1999 werden maar liefst 52 broedgevallen waargenomen. In 2008 werden 19 broedgevallen vastgesteld (zie figuur 2). Er hebben in dat jaar ongetwijfeld veel meer buizerds in ons onderzoeksgebied gebroed.

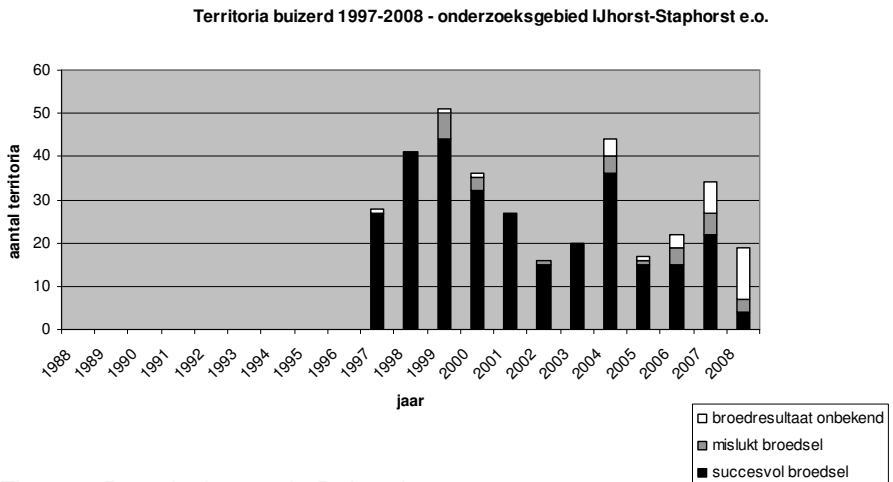
Van 12 broedgevallen is het broedresultaat onbekend. Dat wil zeggen dat de nesten niet in een late fase zijn bezocht. Hierdoor is het beeld met betrekking tot het broedresultaat in 2008 verre van compleet.

Van drie broedsels is vastgesteld dat deze zijn mislukt. In ieder geval vier broedsels kunnen als succesvol worden aangemerkt, dat wil zeggen dat er minstens één jong is uitgevlogen.

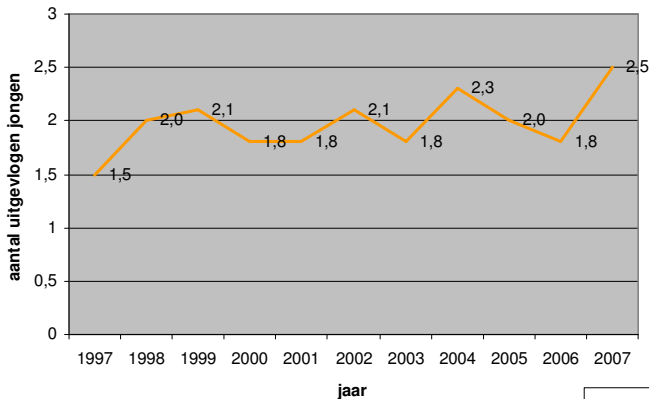

Figuur 1 Spreiding van de broedgevallen van de Buizerd in 2008

Het aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel schommelde tijdens de onderzoeksjaren rond de twee (zie figuur 3). Van de vier nesten in 2008 waarvan het broedsucces bekend is vlogen respectievelijk 3,2,2 en 1 jong uit.

Figuur 2 Broedsels van de Buizerd 1997-2008

Figuur 3 Broedsucces van de Buizerd 1997-2007.

— Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel

Havik

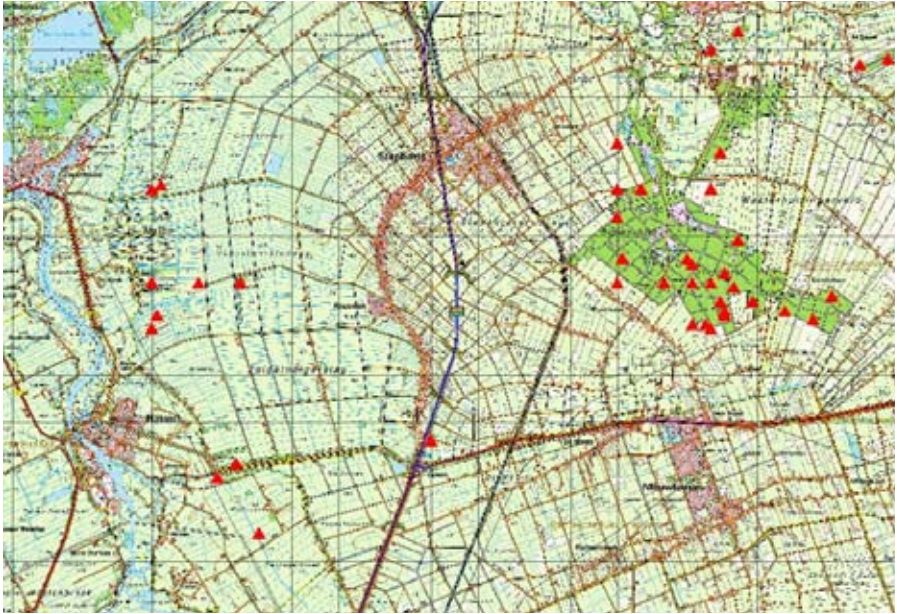
Van deze soort zijn tussen 1999 en 2001 de meeste broedsels vastgesteld (15, 13 en 10). Daarna werden steeds minder broedsels vastgesteld. Dat heeft niets met een dalende lijn in het werkelijk aantal broedsels te maken, maar zoals gezegd meer met de zoekintensiteit.

Ook de Havik kwam in de beginjaren voornamelijk in de boswachterij Staphorst voor. Daarna werd ook deze soort steeds vaker buiten de boswachterij aangetroffen (zie figuur 4).

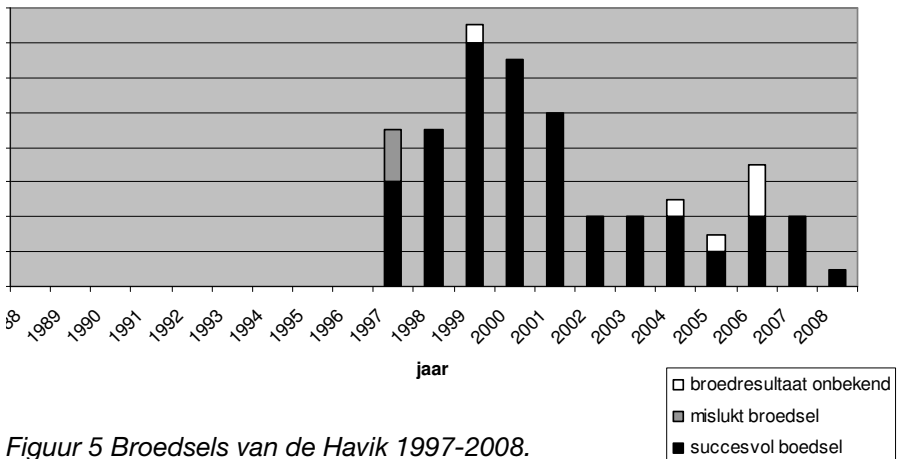
In 2008 is één broedgeval vastgesteld (zie figuur 5). Hierbij zijn twee jongen succesvol grootgebracht.

Per succesvol broedsel zijn tijdens de onderzoeksjaren gemiddeld twee tot vier jongen uitgevlogen (zie figuur 6).

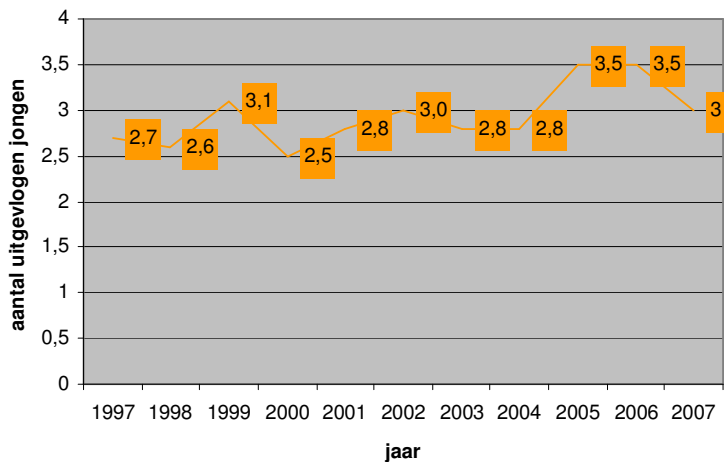

Figuur 4 Spreiding van de territoria van de Havik tussen 1997 en 2008.

Territoria havik 1997-2008 - onderzoeksgebied IJhorst-Staphorst e.o.

Figuur 5 Broedsels van de Havik 1997-2008.

Figuur 6 Broedsucces van de Havik 1997-2007.

— Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel

Sperwer

De Sperwer werd door ons hoofdzakelijk aangetroffen in de boswachterij Staphorst. Het is echter bekend dat ook deze soort op vele meer plaatsen te vinden is, dan alleen in grote boscomplexen.

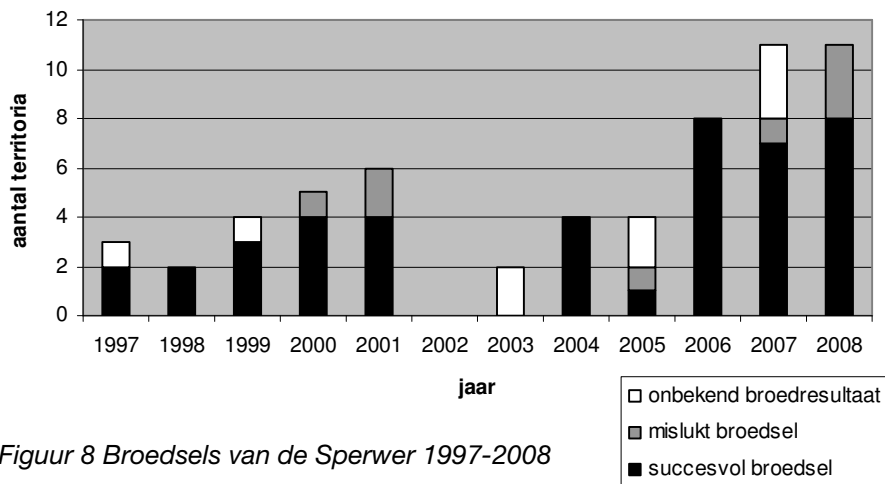
De soort wordt elders in Nederland aangetroffen in hele kleine bosjes en houtsingels, zowel binnen als buiten de bebouwde kommen. Dat is ongetwijfeld ook het geval in ons onderzoeksgebied.

Figuur 7 Territoria Sperwer in 2008

(NB een aantal territoria vallen in dit plaatje als gevolg van foutieve invoering van coördinaten ten onrechte buiten de boswachterij Staphorst)

In 2008 werden in de boswachterij Staphorst 11 broedgevallen van de Sperwer vastgesteld (zie figuur 7). Van deze 11 broedgevallen kunnen er 8 als succesvol worden aangemerkt. Uit deze 8 nesten vlogen respectievelijk 1 (2x), 2 (2x), 3, 4 en 5 jongen. Drie andere broedsels mislukten. In één geval is zeer waarschijnlijk sprake geweest van predatie door een Havik.

Figuur 8 Broedsels van de Sperwer 1997-2008

*Namens de enthousiaste leden van de Werkgroep Roofvogels
Arnold Lassche*

VELDWAARNEMINGEN

Beste mensen,

Hier dan weer een lijst met waarnemingen van de afgelopen periode.

Ziet u leuke waarnemingen, geef ze door. Dit kan op de maandelijkse contactavond of via email.

Het emailadres is: h.vanwijk@natuurbeschermingsvereniging.nl

Harry van Wijk

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
Vogels:			
25/12 en 25/1	IJsvogel	De Wijk, Emmaweg	Mevr. Amoureux
02-01-2009	Waterral	Staphorst, Postweg. Lag dood in weiland naast trek-gat met dik ijs.	P. Hulst
06-01-2009	Keep 2 exempl.	Staphorst, ORW 10. Tussen vinken op voederplank	P. Hulst
09-01-2009	Staartmees 4 exempl.	Staphorst, ORW 10. Zaten met z'n vieren op een vetbol	P. Hulst
11-01-2009	Grote Bonte Specht	Balkbrug, 1e ex. horen roffelen in Gestichtsbos	Jan Paasman
21-01-2009	Sperwer	De Wijk, Emmaweg, bezig prooi te verorberen.	Mevr. Amoureux
27-01-2009	Keep	IJhorst, Dennenl. op voederplank	Harry van Wijk
31-01-2009	Kievit	Zwolle, Vreugderijkerwaard	H. van Arnhem
11-02-2009	Ransuil 7 exempl.	Staphorst, ORW 10. In de tuin in spar (roestplaats)	P. Hulst
19-02-2009	Turkse Tortel	2 jongen geringd door dhr. Blaauw bij op balkon R. Dunnink, Pr. Clauslaan De Wijk	R. Dunnink en L. Blaauw
23-02-2009	Kievit 2 exempl.	Staphorst, Oeverlanden	Albert Dragt

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
23-02-2009	Kievit 2 exempl.	Haalweide, overvliegend	Jan Paasman
feb/mrt 09	Staartmees ± 10 ex.	IJhorst, Heerenweg 18a, groepje zweeft regelmatig door tuin, waaronder 1 ex. met witte kop. Jaarlijks broedt er ook een paartje in de jeneverbes	Fam. Muller
27-02-2009	Ringmus	Staphorst, Lommertsteeg 4. Op voederplank	K. Dozeman
27-02-2009	Wulp 2 exempl.	De Wolden. Ds. Larijweg	G. Zwiers/B. vd Brink
01-03-2009	Keep	Staphorst, in tuin Venneland 3	H. van Arnhem
02-03-2009	Scholekster 2 exempl	Westerveld. Aan de water- kant	Geertje Zwiers
08-03-2009	Geelgors	Balkbrug, 1e ex. gehoord Haardennen	Jan Paasman
09-03-2009	Witte Kwikstaart	Bosw. Staphorst, Zwarte Dennen	Harry van Wijk
14-03-2009	Grote Zilverreiger	IJhorst, Bomertswijk	Harry van Wijk
16-03-2009	Grutto.	Meerdere exemplaren samen met groepen Kieviten en wulpen. Staphorst, Staphorster Grote Stouwe, reservaat SBB.	Harry van Wijk
20-03-2009	Witte Kwikstaart,	Zijn hier zeker 3 jaar op dit terrein aanwezig. Broedt hier. De Wijk, terrein Dun- ninghe	L. Blaauw
20-03-2009	Rood borsttapuit	Bosw. Staphorst, Zoere Grachten	Berend Witte
23-03-2009	Boerenzwaluw 6 ex.	Bosw. Staphorst, Zwarte Dennen	Harry van Wijk
29-03-2009	Tijftjaf	Balkbrug, 1e ex. gehoord Gestichtsbos	Jan Paasman
30-03-2009	Blauwborst	Hasselt, Buitenlanden. Meerdere malen gezien die dag	J. Dunnink / A. Kreeft

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
	Zwarte Roodstaart	IJhorst, De Vledders	Harm Bloemhof
03-04-2009	Zwarte Specht	Bosw. Staphorst, Zoere Grachten	Anton Schuring
03-04-2009	Groene Specht	Bosw. Staphorst, Zoere Grachten	Anton Schuring
03-04-2009	Roodborsttapuit	Bosw. Staphorst, Vier Bergen	Harry van Wijk
07-04-2009	Bonte Vliegenvanger	Bosw. Staphorst, vak 59	Harry van Wijk
09-04-2009	Fitis	Oud Avereest, 1e ex. gehoord achter Hervormde Kerk	Jan Paasman
11-04-2009	Gele Kwikstaart spannetje	IJhorst, Van Wijngaardenstraat 48	Fam. Eissen
11-04-2009	Goudvink, span	IJhost, Van Wijngaardenstraat 48	Fam. Eissen
17-04-2009	Gekr. Roodstaart	Bosw. Staphorst, Zwarte Dennen	Harry van Wijk
18-04-2009	Gekr. Roodstaart	Staphorst, Venneland 3, in eigen tuin	H. van Arnhem
18 en 19-04-2009	Beflijster	IJhorst, Van Wijngaardenstraat 48	Fam. Eissen
19-04-2009	Koekoek (gehoord)	IJhorst, Carstenbos	Harm Bloemhof
25-04-2009	Gierzwaluw 2 ex.	Meppel, Bergierslanden	Albert Dragt
25-04-2009	Gierzwaluw	Balkbrug, boven zwembad	Jan Paasman
26-04-2009	Boerenwalrus 8 ex.	Dedemsvaart	Albert Dragt
26-04-2009	Koekoek (gehoord)	IJhorst, De Vledders	Harm Bloemhof
30-04-2009	Rode Wouw	Staphorst, Rechterensweg / Scholenland	Eef Padberg
08-05-2009	Tapuit 5 exempl.	IJhorst, Keppelweg Op 5 opeenvolgende afrasteringspaal zat een tapuit.	Harry van Wijk
08-05-2009	Gele Kwikstaart	IJhorst, Keppelweg	Harry van Wijk

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
Reptielen:			
11-03-2009	Adder	Bosw. Staphorst, Ganzeplas	Berend Witte
17-03-2009	Levendbaren- de hagedis	Bosw. Staphorst, Ganzeplas	Harry van Wijk
24-03-2009	Adder	Bosw. Staphort, Zwarte Veen	Harry van Wijk
11-04-2009	Adder	Balkbrug, Haardennen	Jan Paasman
Amfibieën			
03-04-2009	Kikkerdril	Bosw. Staphorst, Koolhaar	Anton Schuring
Zoogdieren:			
14-02-2009	Steenmarter	Staphorst, Postweg. Had slaapplaats in uilenkast bovenin een els	C.J. Hulst
08-02-2009	Eekhoorn	De Wijk, Pleintje Vos van Steenwijkstr In bebouwde kom	Jan Tinhout
03-04-2009	Eekhoorn	Bosw. Staphorst, Zoere Grachten	Anton Schuring
12-02-2009	Boommarter	De Wolden, Sultansberg.	E. Meekhof/G. Zwiers
14-04-2009	Eekhoorn	Bosw. Staphorst, vak 31	Harry van Wijk
21-04-2009	Eekhoorn	Bosw. Staphorst, Ganzeplas	Anton Schuring
Insecten:			
16-03-2009	Hommel	IJhorst, Dennenlaan in tuin	Jaap Padding
Vlinders:			
14-03-2009	Citroenvlinder	De Wijk, Terrein Dunninghe	L. Blaauw
18-03-2009	Kleine Vos 2 exempl.	De Wijk, Dickninge	H. van Arnhem
19-03-2009	Citroenvlinder	IJhorst, Dennenlaan in tuin	Harry van Wijk
31-03-2009	Wilgenvlinder, rupsenstadia 3 ex.	Aangetroffen bij het door- zagen van een wilg. Por- tiekstraatje Staphorst. Bij bijenstal	Jan Dunnink
03-04-2009	Dagpauwoog	De Wijk, Terrein Dunninghe	L. Blaauw

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
03-04-2009	Boomblauwtje 3 ex. Dagpauwoog Citroenvlinder 8 ex.	Bosw. Staphorst, Zoere Grachten	Anton Schuring
13-04-2009	Oranjetipje	Schokland	Jan Paasman
15-04-2009	Oranjetipje	IJhorst, Dennenlaan	Jaap Padding
16-04-2009	Bonte Zand- oog 2 ex.	IJhorst, Bomertswijk	Harry van Wijk
21-04-2009	Kl.Vuurvlinder 2 ex. Groot Koolwitje Groentje 7 ex.	Bosw. Staphorst, Zoere Grachten	Anton Schuring
07-05-2009	Sint Jansvlin- der	IJhorst, Dennenlaan in tuin	Jaap Padding en Harry van Wijk
Planten:			
18-03-2009	Speenkruid	1e bloemen, (laat dit jaar) vanaf 2 april in volle bloei. De Wijk, Terrein Dunninghe	L. Blaauw

WAARNEMINGEN VAN ZOOGDIEREN GEVRAAGD

De Zoogdiervereniging VZZ is samen met Natuur- en Milieu Overijssel, Landschap Overijssel, Zoogdierwerkgroep Overijssel en de Provincie Overijssel gestart met de voorbereiding voor een verspreidingsatlas van zoogdieren in Overijssel. De opvolger van het boek De Zoogdieren van Overijssel uit 1999. Basis voor deze nieuwe papieren atlas is de levende atlas op internet. Zij willen de zoogdieren in Overijssel zo nauwkeurig mogelijk in kaart brengen. Daarvoor hebben ze veel waarnemingen nodig als basis voor de atlas. Kijkt u dus boekjes, aantekenschriften, databestanden en dergelijke na en voer alle niet eerder ingeleverde waarnemingen van zoogdiersoorten in via www.zoogdieratlas.nl.

*Overigens telt ook Drenthe een dergelijk project
Jan Paasman*

WEIDVOGELWERKGROEP “DE OEVERS VAN HET MEPELER DIEP”

Het jaar 2008 was voor de weidevogels een goed jaar.

Op 15 maart 2008 werd het eerste nest in het gebied gevonden met twee Kievitseieren.

De resultaten in 2008:

Scholekster	7 nesten en 6 uit
Kievit .	104 nesten en 82 uit
Grutto	9 nesten en 8 uit
Wulp	4 nesten en 4 uit
Tureluur	1 nest en 1 uit
Grauwe gans	1 nest, niet uit
Wilde Eend	2 nesten en 2 uit
Meerkoet	5 nesten en 4 uit
Holenduif	1 nest en 1 uit
Knobbelzwaan	5 nesten en 4 uit
Witte kwikstaart	1 nest en 1 uit

Als bijzonderheid wordt hierbij vermeld, dat in een gruttonest 5 eieren en in een wulpennest ook 5 eieren zaten.

Bij een voor het zoeken gehouden inventarisatie van de weidevogels in het gebied werden 23 paar grutto's en 14 paar wulpen geteld en u ziet dat de werkgroep maar 9 gruttonesten en 4 wulpennesten heeft gevonden.

Omdat u als eigenaar of pachter vaker op het land komt voor werkzaamheden is het goed mogelijk dat u nesten van de grutto of wulp hebt gevonden. Als uw land onder de Natuurproductie-betaling valt dan hebt u recht op Euro 68 voor elk geslaagd nest van de kritische soort: grutto; tureluur wulp; slobend of zomertaling, dat wil zeggen, dat u het nest, waar nodig hebt beschermd en dat het nest is uitgekomen. Dat is te zien aan de eierschilvers in het nest. U moet dit dan wel telefonisch doorgeven van maandag tot en met vrijdag, tussen 09.00 uur en 12.00 uur Tel: 0900-2021492. U ontvangt dan een formulier, dat u ingevuld moet terugsturen, waarna iemand zo spoedig mogelijk na uitkomst van het nest de resultaten controleert en zorgt voor betaling.

Voor de goede orde nogmaals het gebied, dat onder de Natuurproductie-betaling valt: Het gebied links en rechts van de Oeverlandenweg tot aan de boerderij van dhr. Dingstee. Het gebied over de brug van de Verlegde Hoogeveense vaart na de zandweg links de Garsteweg links van de Staphorster Grote Stouwe tot aan de schouwsloot schuin tegenover de Oeverlandendwarsweg en vervolgens rechts van de Staphorster Grote Stouwe tot aan Baarlo, met uitzondering van de Plas-drasgebieden van de Natuurreservaten.

Verder, gezien vanuit Meppel, links van de Rechterensweg vanaf Kerkenland

tot Scholenland tot aan het Rienkskanaal. Als u gaat maaien en u plaatst een halve dag tot een dag voor het maaien vijf stokken met daaraan een plastic zak, dan gaan de aanwezige kuikens uit dat perceel naar een ander land U kunt ook de aanwezige kuikens oppakken en in een emmer doen en deze zichtbaar laten tot de werkzaamheden zijn geklaard en dan de kuikens weer vrijlaten. De ouders blijven wel in de buurt.

Als u een nest op uw land niet kunt vinden, dan kunt u bellen met J. Wouda, tel. 258567 en de Werkgroep zoekt het voor u op.

Hartelijk dank voor uw medewerking en mogen we ook in 2009 op uw steun rekenen?

De weidevogelwerkgroep

HALSBANDPARKIETEN, PLAAG OF VERRIJKING?

Door: Frederik Hoogerhoud

ter info overgenomen uit Haagwinde december 2008

Dagelijks flitsen door het grauw van de novemberdag een tiental helgroene exotische vogels langs mijn balkon. Op jacht naar de pinda's die ik daar sinds jaar en dag voor de meesjes ophang. Met hun schelle kreten veroveren de halsbandparkieten steeds meer terrein. De mezen hebben het nakijken en scharrelen hun kostje bij elkaar tussen de kieren van de esdoornbast. Verjagen de parkieten onze inheemse vogels? Zijn ze een plaag of juist een verrijking voor de vogelstand? Het wordt hoog tijd voor een nuchtere kijk op deze tropische verrassing.

De halsbandparkiet is een exoot die sinds het einde van de jaren zestig van de vorige eeuw in Nederland in het wild wordt gesignaleerd. Allereerst in de omgeving van Den Haag, maar spoedig daarna was hij ook in de stadsparken van Amsterdam en Haarlem te vinden. Ontsnapte kooivogels die zich wonderwel in ons gematigde klimaat staande kunnen houden, want hun oorspronkelijke leefgebied ligt een stuk warmer in Centraal Afrika en midden Azië.

De voorwaarde om te overleven ligt echter niet direct in de temperatuur, maar in het voedselaanbod en de nestgelegenheid. De halsbandparkiet is een holenbroeder die zich uitstekend thuis voelt in oudere bomen van stadsparken. Een luchtige omgeving met veel vliegruimte is een pre. Omdat hij zelf geen nestholte maakt, zoals de specht dat doet, zoekt hij een natuurlijk gat in een oude boom of neemt een oud nest van de grote bonte specht of een stel kauwtjes over.

Zoals de meeste parkieten is de halsbandparkiet een kolonievogel. Broeden doen de monogame paartjes echter solitair, waarschijnlijk noodgedwongen omdat de nestholtes schaars zijn en meestal niet erg dicht bij elkaar liggen. Ze produceren een legsel van 2 à 3 eieren, waarvan hooguit één jong uitvliegt dat na drie jaar pas geslachtsrijp is. Hun snavelvorm is vooral geschikt voor de consumptie van zaden en vruchten, maar ook boomknoppen staan op het menu. De winterse vetbol met zaden vindt gretig aftrek. Het balkon hangt opeens vol met groene harlekijnen.

Deze felgroene vogel met oranje-gele ogen en rode snavel valt met zijn snelle vlucht in onze avifauna flink op. Overdag opereren ze altijd in groepjes en schetteren ze als straatschoffies door het zwerk. Volwassen mannetje en vrouwtjes zijn te onderscheiden aan de dunne halsband die het vrouwtje niet heeft en het mannetje wel. Buiten de broedtijd komen alle halsbandparkieten uit de wijde omgeving naar een gezamenlijke slaappleaats om te overnachten in een boom. Vlak voor het slapen geeft dat een enorm spektakel als de groene kolonie al schetterend door de boomkruin fladdert.

Pas tien jaar na de eerste waarneming vermeldt het jaarverslag van de Haagse Vogelbescherming in 1976 een eerste broedgeval in de Voordes van Rijswijk. Daarna neemt de populatie langzaam toe. In 2005 worden er in Den Haag en omgeving 71 broedgevallen geteld. In 2006 zijn dat er 121. De individu-tellingen op de slaappleaatsen lopen dan al op tot ca 3200 exemplaren. Gezien de productiesnelheid en de verwaarloosbare toename van ontsnapte en losgelaten kooivogels moeten er nogal wat geschikte gebieden niet geteld zijn.

Plaaag?

Waarom wordt er gesproken van een plaag? Op het moment dat de kolonie samenkomt en de overnachting plaatsvindt in bomen langs de doorgaande straat, valt er nogal wat mest naar beneden. Dit verschijnsel is niet uniek voor de halsbandparkiet. Ook onze inheemse spreeuwen kunnen er wat van als ze in een wolk van enkele duizenden exemplaren neerstrijken in de kruinen van een paar stadsbomen. In Amsterdam was jarenlang het Centraal Station het slachtoffer van spreeuwenmest en menig voorbijganger moest met zijn jas naar de stomerij. De spreeuw is echter een inheemse vogel en als zodanig beschermd door de Flora- en faunawet. Nu we te maken hebben met een exoot die zich in korte tijd explosief heeft vermeerderd, wordt al makkelijk gedacht om die overlast via afschot in te perken. Exoten zijn namelijk niet bij wet beschermd en als zodanig letterlijk vogelvrij. Mensen zijn sneller geneigd om ze als plaagdieren te beschouwen. Vorig jaar was er grote commotie over de vervuiling van de trottoirs voor het ministerie van Financiën aan het Korte Voorhout en ook de knabbel-orgie aan de Voorburgse platanen en de

Haagse kastanjes deden veel stof opwaaien. De halsbandparkieten werden bestempeld als een sprinkhanenplaaig die bomen kaal zou vreten.

In werkelijkheid hadden ze zich enkele minuten te goed gedaan aan de jonge knoppen van de bovenste takken. Halsbandparkieten zijn ongedurig van aard en blijven nooit lang op eenzelfde plek. Bomen hebben altijd reserve-knoppen die uitlopen zodra er iets met de hoofdknop gebeurt. Een laat nachtvorstje geeft hetzelfde effect. Gelukkig heeft de natuur een groot zelfherstellend vermogen. Wij mensen kunnen ons wapenen tegen de neerdalende poep door eenvoudig even om te lopen of een paraplu op te steken. De lokatiekeuze van de parkieten is tijdelijk en hun aanwezigheid is geen plaag.

Verrijking van de vogelstand?

Mogen we deze luidruchtige en kleurrijke mededinger van onze holenbroeders dan een verrijking noemen? Voor we hiertoe overgaan moet er nog een vooroordeel uit de weg worden geruimd. De halsbandparkiet zou een gevaar zijn voor onze inheemse vogels. Het concurrentiebeding zou aan de orde zijn. Huisvredebreuk voor holenbroeders als grote bonte specht, boomkruiper en boomklever dreigt. De halsbandparkiet zou ze uit hun territorium verjagen en alle beschikbare nestholtes opeisen. Onderzoek hiernaar geeft aan dat de expansie van de exoten weliswaar concurrentie betekent voor inheemse soorten, maar dat er geen aantoonbare achteruitgang is van die soorten.

Bovendien is de maat van de vogel bepalend voor de maatvoering van de nestholte. Boomkruipers en boomklevers zijn sowieso veel kleiner. En nestholtes van kauwtjes die wel de juiste maatvoering hebben, zijn vaak te open naar de zin van de parkiet.

De meest directe concurrent, de grote bonte specht, moet het resultaat van zijn voortdurend hakken in boomstammen wel vaker afstaan aan spreuwen, mezen, boomklevers en boomkruipers die in een onbewaakt ogenblik zijn half afgemaakte of verlaten nestholte inpikken. Aangezien de halsbandparkiet eerder broedt dan de grote bonte specht zal er niet gauw sprake zijn van directe concurrentie, al sluit dat niet uit dat er incidentele waarnemingen zijn van territoriumstrijd.

Maar wie zegt dat de halsbandparkiet dan per definitie de winnaar is? De natuur is dynamisch.

Volgens vogeltellers worden er in de landgoederen wel weer meer boomklever- en boomkruiper-nesten in nestkasten gevonden. De halsbandparkiet is een nogal lawaaiige buur en daarmee verjaagt hij de kleinere vogel uit zijn territorium. Nogmaals, het samenvallen van de broedperiode van boomklever, boomkruiper en halsbandparkiet van februari t/m juli zal zeker tot enige concurrentie leiden en mogelijk de kleinere soorten naar nestkasten als tweede keus verjagen. De overlevingskans van deze soorten wordt daarmee echter niet bedreigd.

Integratie?

Nieuwe diersoorten, zowel immigranten als exoten hebben een bepaalde periode nodig om hun draai te vinden in hun nieuwe ecosysteem. Dat kan jaren duren, want het gaat bij dieren niet om de integratie van het individu maar van de soort. Immigratie-soorten, zoals turkse tortel en zilvermeeuw die de weg naar ons land op eigen kracht hebben gevonden, integreren over het algemeen geleidelijker dan exoten die door toedoen van de mens de sprong naar een nieuwe leefomgeving hebben gemaakt.

De waarnemingen laten zien dat de halsbandparkiet er tien jaar over heeft gedaan voor de broedresultaten succesvol werden, maar toen ze hun plaats eenmaal hadden gevonden, explodeerde het aantal. Hetzelfde zien we bij de nijlgans en de Canadese gans. Integratie is een kwestie van milieu en tijd. De groei-explosie zal vanzelf afnemen als de niche gevuld is. In de dierenwereld komt geen overleving voor waar de omstandigheden dat niet toelaten. De geschiktheid van klimaat, biotoop en voedsel bepaalt of een soort kan overleven en integreren in een ecologische samenleving.

Conclusie

De entree van de exoot halsbandparkiet mag dan om ethisch ornithologische redenen 'vervuiling van onze avifauna' worden genoemd, biologisch is er niets op tegen. Evenals de immigranten zilvermeeuw en turkse tortel zullen ze hun plek vinden in onze vogelwereld.

Volgens het door Nederland ondertekende verdrag van Rio de Janeiro 1992, dienen wij ervoor te zorgen dat exoten ons ecosysteem niet bedreigen. Voor wij dus een soort gaan bestrijden of verdelgen, dienen we eerst aan te tonen dat deze soort een bedreiging is of kan worden van ons ecosysteem. Daar is in het geval van de halsbandparkiet geen sprake van.

Sterker nog, het verjagen en bejagen vanwege overlast zal leiden tot verspreiding van de populatie en daaruit volgt versnelde toename van de aantallen. Niet verstandig dus.

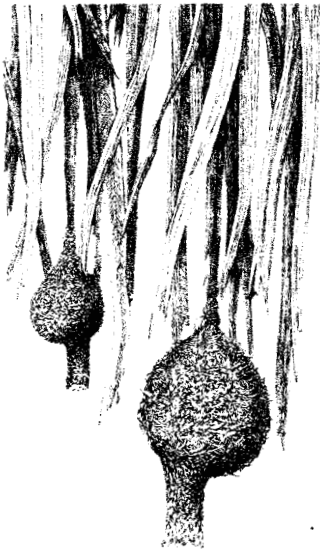
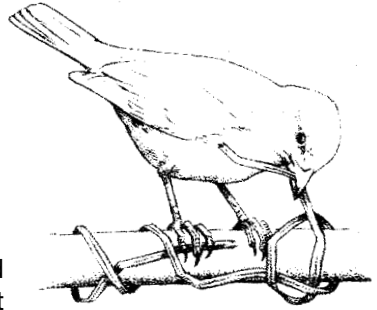
We kunnen de halsbandparkiet beter met rust laten.

VOGELWAARDIGHEDEN

Een lastig probleem bij de nestbouw

Vele van de Afrikaanse weervogels behoren tot de bekwaamste nestbouwers van de wereld.

Hun techniek is gebaseerd op het vermogen om het ene eind van een grasspriet met een voet vast te houden, terwijl het andere eind wordt gewikkeld, geknoopt en geweven met de snavel.

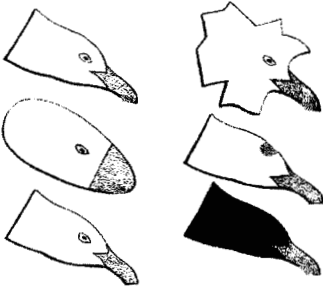
Het begin van het nest bestaat uit het vastmaken van een geweven ring van gras aan een tak of aan een blad. Dan gaat de vogel in deze ring staan en werkt daar andere grasstengels doorheen, totdat hij opgesloten zit in een losse holle bal, die iets groter is dan hijzelf. Er worden ongeveer 300 grasstengels in een nest verwerkt.

Een inwendige wand voorkomt dat de eieren uit de aan de onderzijde gelegen ingang kunnen vallen.

Bedelgedrag bij zilvermeeuwen

Een kuiken van een zilvermeeuw, juist uit het ei, verbindt de snavels van zijn ouders niet direct met voeding. Instinctief pikt het jong naar de helderrode plek bij de punt van dit lange smalle object en ontvangt daarvoor wat uitgebraakte vis terug. Deze pikdrift is zo sterk dat het ook gebeurt bij een kartonnen snavelmodel, wanneer dit de belangrijke rode vlek heeft.

Prof. N. Tinbergen beproefde de reactie van pas uitgekomen meeuwen met een verscheidenheid van kartonnen figuren. Alle hadden het gewenste resultaat met uitzondering van de mal die geen rode vlek had en waarop het kuiken nagenoeg niet reageerde. Een rood stokje van potlooddikte met (als supercontrast) witte ringen aan het eind bleek een even groten aantrekkingskracht te bezitten.

Een snavel voor elk dieet

De kromme snavel van de Kakatoe is een handige en krachtige notenkraker. Nadat de noot of het zaad is gekraakt, haalt de vogel de kern eruit met zijn lange soepele tong.

De schaarvormige snavel van de Kruisbek is geknipt om de zaden uit dennekegels te verwijderen. Andere vogels moeten wachten totdat de kegels uitgedroogd zijn of ze er met heel veel werk uithalen.

De snavel van de scholekster is meer hoog dan breed. Hij wordt als een beitels in een gedeeltelijk geopende schelp gedreven en verlamd de bewoner voordat hij schelp kan sluiten.

EXCURSIE HOOGVEENRESERVAAT BARGERVEEN

Achttien leden van diverse werkgroepen maakten zaterdag 16 mei gebruik van de mogelijkheid om een uitstapje te maken naar het Bargerveen.

Het Veenloopcentrum in Weiteveen organiseert diverse excursies naar het voormalige hoogveen gebied.

Wij werden hartelijk welkom geheten door onze gids Koob Boxem, die smakelijk kon verhalen over de verborgen cultuur/natuurschatten en al wat leeft groeit en bloeit in het hoogveen, zo bleek in de loop van de dag. Na een kop koffie met een plak Drentse krentenstoet te hebben genuttigd gingen wij rond 10.00 uur wandelend op pad.

Onze gids en andere vrijwilligers van het centrum vertellen graag over hoe de nonnen en pioniers uit het verleden in een dorp midden het uitgestrekte veen leefden en woonden. Midden in het veen ligt het dorp Weiteveen een jong dorp met een interessant verleden. De eerste pioniers die van her en der –onder andere uit Duitsland – afkomstig waren vestigden zich z'n 150 jaar geleden in het uitgestrekte en bijna ontoegankelijk veen en woonden in keten en plaggenhutten. Smakelijk vertelde onze gids over de vele smokkeltochten in het grens gebied tussen Duitsland en Weiteveen.

Door het gestolen tabernakel op 4 mei 1925, die na zes dagen in een greppel is teruggevonden, kwam er een belangrijke verandering in Weiteveen doordat de congregatie van de zuster van Franciscanessen besloten een zusterhuis te bouwen. Sinds kort is het Veenloopcentrum in dit pand gevestigd met het veel zeggend adres: Zusterweg.

Het veen is een uniek landschap met een spannende geschiedenis. Een geschiedenis die mens en veen verbonden houdt en even rijk geschakeerd is als de cultuur die aan weerszijden van de Duits-Nederlandse grens is ontstaan. Het veen dankt zijn bijzonder karakter aan de grote water rijkdom. Omdat het veen zoveel water opslaat, ontstaat een gebrek aan zuurstof. Plantenresten en kunnen niet worden afgebroken. Het gevolg: er wordt turf gevormd, laag voor laag. Het veenpakket groeit uitermate langzaam: 1.5 mm per jaar.

Ruim 40 jaar geleden, toen de verving beëindigd was, maakte Staatsbos-beheer een begin met de herinrichting van dit gebied tot natuureservaat. Hoogveenreservaat Bargerveen omvat 2.200 hectare. In het kader van de vernatting heeft men in Bargerveen 40 dijken aangelegd en over een lengte van 50 km sloten en greppels gedempt.

Vanwege de waardevolle flora en fauna is het Bargerveen aange-
wezen als Europees vogelricht-
lijgebied en als wetland

Buitengewoon is de dierenwereld
van het veen. Zeldzame soorten
waren door de vervening ver-
drongen. Veel daarvan zijn nu
weer teruggekeerd: Ornithologen
hebben in het veen meer dan 220
vogelsoorten geteld, waaronder
112 verschillende broedvogels.
De vele watervlakken met hun na-
tuurlijke oevers vormen een prima
broedplek. Ook de blauwborst,
grauwe klauwier en goudplevier
voelt zich hier thuis. Het gebied is
een populaire pleisterplaats voor
overtrekkende zwanen, ganzen,
eenden en kraanvogels. In het
2.200 hectare gebied, gelegen
aan de Duitse grens, komt een
aantal van ca 20 vlinder-, 25 libel-
lensoorten en diverse reptielen
voor. We zagen een rode wouw
en blauwe kiekendief over de vlakte vliegen zoekend naar voedsel. Hun
aanwezigheid is deels te danken aan de vele andere diersoorten in het veen:
heikkickers levendbarende hagedissen en adders. Ondanks hevig speurwerk
lukte het onze gids niet een adder te tonen: de temperatuur was net even
te laag voor deze koudbloedige dieren. Ook was de roodborst tapuit waar
te nemen en de vele zang van diverse zangvogels te horen die ook in onze
regio voorkomen en thans het hoogste lied zingen.

Om 15.00 uur waren wij terug in het centrum en werden wederom onthaald
op een kop koffie.

Naast de wandelroutes van 2,5 en 4,5 uur is er een fietsroute van ca 32 km.
Voor Internet bezitters kijk eens op site www.Veenloopcentrum.nl of bel naar
0524-541458 voor uitgebreide informatie.

Op het eind van de dag werd gezamenlijk een heerlijke maaltijd genuttigd.
Al met al een zeer geslaagde dag.

Harm Bloemhof